

Sociální
bydlení

Podpora projektů sociálního bydlení v ČR

Kateřina Malá

10.6.2025, Havířov

Spolufinancováno
Evropskou unií

Sociální
bydlení

Kdo jsme a proč jsme?

Systemový projekt MPSV: Podpora sociálního bydlení

Projekt MPSV: Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR

1.1.2023

31.12.2025

přenos informací

zkušenosti
z terénu

systémové
změny

Projekt: Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR – klíčové aktivity

Sociální
bydlení

**Metodická podpora
aktérů sociálního
bydlení**

**Metodické
materiály**

Školení
(vzdělávání Asistence
v bydlení)

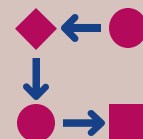

**Výzkumy
a analýzy**

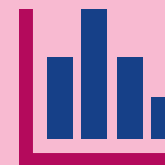
Informování o sociálním bydlení

- poradenství Národního kontaktního místa SB
- osvěta

Inovace

- koordinace soc. bydlení v širších územích celcích
- inovativní nástroje

Evaluace

101(b) OPZ+ NNO

101(b) OPZ+ Obec

007 OPZ+ NNO

007 OPZ+ Obec

41

Projektů

16 realizováno obcí,
25 realizováno NNO

Podpora integrovaného řešení (volitelné aktivity)

Sociální
bydlení

B1. Kontaktní místo pro bydlení

16

**B2. Sociální realitní agentura/
garantované bydlení**

8

B3. Posílení prevence ztráty bydlení

24

**B4. Podpora multidisciplinárních
týmů**

5

**B5. Strategické a koordinační aktivity
na území obce nebo širším území**

6

**B6. Přejít do bydlení při odchodu
z institucí**

6

**B7. Nástroje pro podporu sousedského
soužití (domovník)**

6

**B8. Prevence a řešení diskriminace
v bydlení**

2

**B9. Facilitace vzájemné podpory
v bydlení, svépomoci a dalších
participativních forem podpory bydlení**

3

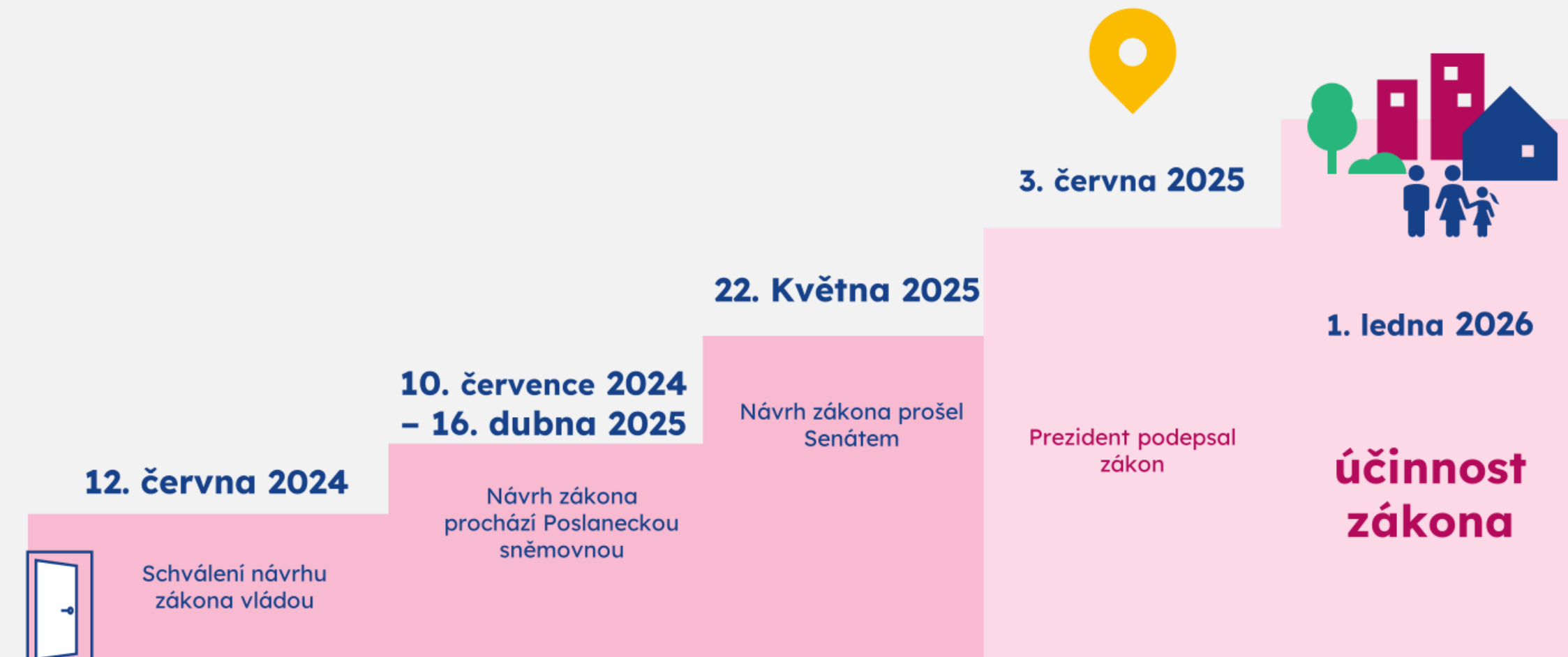

Systemové řešení?

Zákon o podpoře bydlení

Harmonogram schvalování Zákona o podpoře bydlení

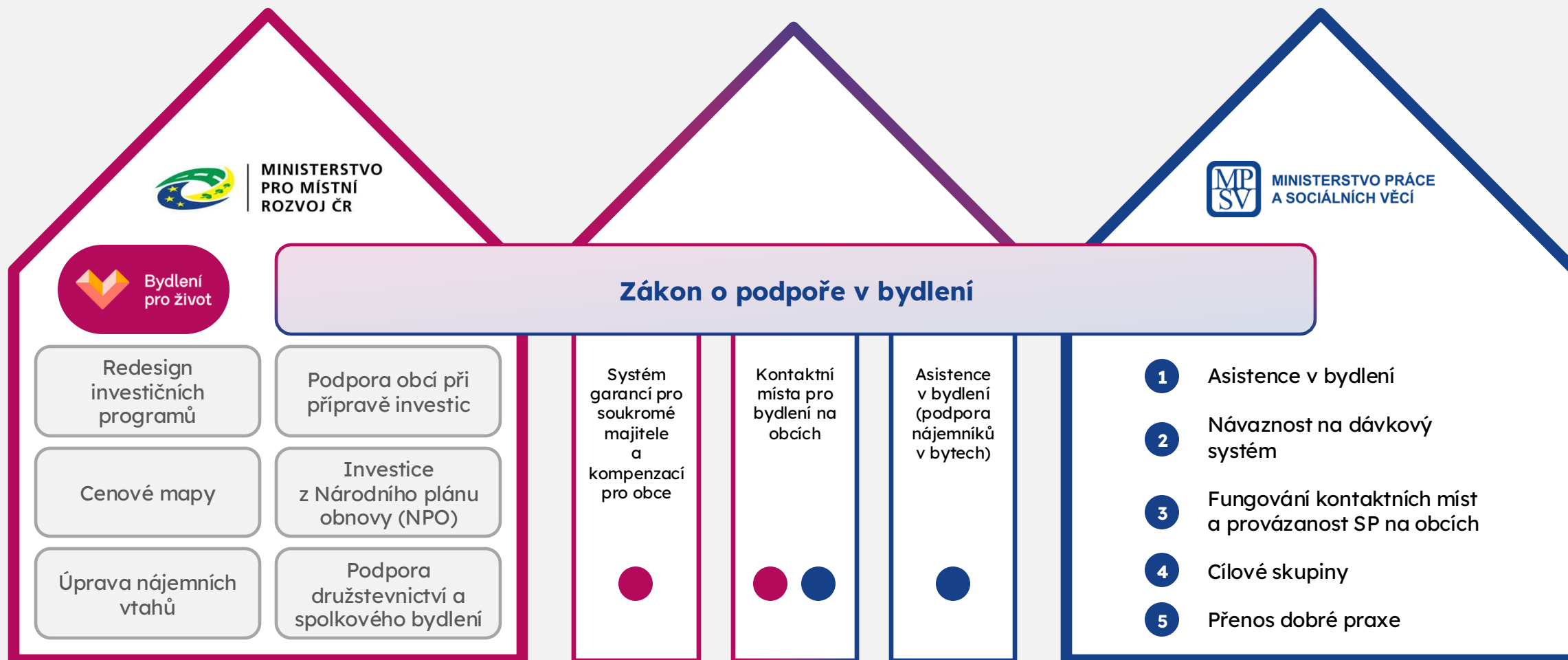
Sociální
bydlení

Komplexní řešení bytové krize!

Sociální
bydlení

- dílčí úloha Zákona o podpoře v bydlení
- spolupráce ministerstev!

Podpůrné opatření asistence v bydlení

- Podpůrné opatření asistence, kterou zákon zavádí, je **odborná dlouhodobá a individualizovaná činnost za účelem udržení vyhovujícího bydlení**. Je službou novou, mající ambici vyplnit dosavadní neošetřenou oblast služeb podpory bydlení v rozsahu, který zákon o sociálních službách neumožňuje.
- Některé služby definované v rámci zákona o sociálních službách je možné využít díky jejich široké definici (terénní programy, sociální rehabilitace), žádná z nich ale není cílena na specificky na podporu domácnosti v bydlení, která má svá specifika.
- Činnosti asistenta budou v rámci zákona definované vyhláškou, ale dají se shrnout do několika oblastí:

Asistence v bydlení – činnosti asistence

Sociální
bydlení

**zajištění finančních
prostředků** k udržení
vyhovujícího bydlení
a nakládání s nimi

**zajištění sociálních
služeb** podle zákona
o sociálních službách
a dalších služeb
potřebných k udržení
vyhovujícího bydlení

**navázání nebo
udržení sociálních
vazeb** potřebných
k udržení vyhovují-
cího bydlení, včetně
dosahování
a udržování dobrých
sousedských vztahů
a řešení případných
sousedských sporů

**hospodárném
užívání bytu,**
které nevede
k jeho nadměrnému
opotřebení,
a udržování bytu ve
vyhovujícím stavu.

řešení zadlužení,
které ohrožuje
udržení vyhovujícího
bydlení

Asistenci je možné
čerpat max. 2
roky
(přezkoumání
vždy po roce).

Asistence je
upravena tímto
zákonem, tedy
**mimo režim
zákona
o sociálních
službách.**

Cílová skupina PO asistence

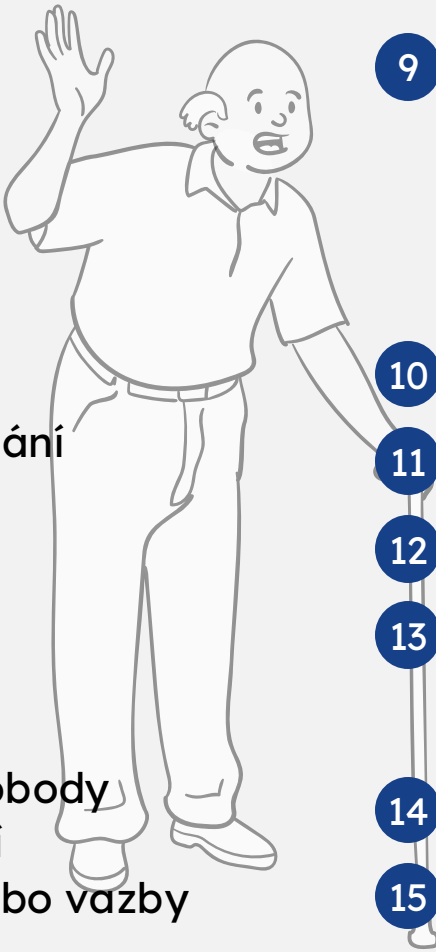

- Cílovou skupinou pro poskytování asistence v bydlení jsou domácnosti, které byly ze stavu bytové nouze zabydleny v soukromém nebo obecním bytě, nebo byly v bezprostředním ohrožení bytovou nouzí a zůstávají v původním bytě.
- Zároveň jsou to domácnosti, u nichž je zvýšené riziko ztráty bydlení a potřebují podporu při získávání kompetencí potřebných k bydlení.
- Osoba či osoby v těchto domácnostech budou příslušet nejméně k jedné ze skupin osob podle přílohy č. 4 k tomuto zákonu.

Skupiny zvláště zranitelných osob

(příloha č. 4 zákona o podpoře v bydlení)

Sociální
bydlení

-
- 1 Ohrožené děti
 - 2 Zranitelní mladí dospělí
 - 3 Osoby se zdravotním postižením, nebo závažným onemocněním
 - 3.1 Osoby se závažnou duševní poruchou nebo poruchou chování
 - 4 Oběti domácího násilí
 - 5 Osoby samostatně pečující o dítě
 - 6 Osoby v domácnosti s více dětmi
 - 7 Osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby a osoby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby
 - 8 Osaměle žijící osoby starší 65 let
 - 9 Osoby před opuštěním pobytového zařízení sociální služby nebo lůžkové péče ve zdravotnickém zařízení a osoby nedávno opustivší pobytové zařízení sociální služby nebo lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení
 - 10 Oběti trestného činu
 - 11 Váleční veteráni
 - 12 Osoby diskriminované na trhu s bydlením
 - 13 Osoby bez střechy a osoby bez bytu
 - 13.1 Osoby bez střechy
 - 14 Osoby v dlouhodobé bytové nouzi
 - 15 Osoby v úpadku a osoby v exekuci

Pracovníci asistence

- Poskytovatel podpůrného opatření asistence asistenci poskytuje prostřednictvím svých zaměstnanců, kteří jsou pracovníky asistence,
- pracovníkem asistence může být pouze osoba, která absolvovala vstupní kurz pořádaný Ministerstvem práce a sociálních věcí a zároveň má **kvalifikační předpoklady**:
 - **pro výkon povolání sociálního pracovníka (§110, zákon o sociálních službách)** nebo
 - **pro výkon činností pracovníka v sociálních službách (§116, zákon o sociálních službách)**
- pracovníkem asistence může být i **pomocný pracovník asistence**. Ten však může vykonávat pouze některé činnosti asistence, a to konkrétně:
 - podporu a pomoc při navázání nebo udržení sociálních vazeb potřebných k udržení vyhovujícího bydlení, včetně dosahování a udržování dobrých sousedských vztahů a řešení případných sousedských sporů,
 - pomoc při hospodárném užívání bytu, které nevede k jeho nadměrnému opotřebení, a udržování bytu ve vyhovujícím stavu

Dokumentace

- **Asistenční plán:**
 - Poskytovatel má povinnost s podporovanou osobou sestavit asistenční plán, a to do 20 pracovních dnů ode dne, kdy smlouva o asistenci nabyla účinnosti.
 - Asistenční plán musí minimálně jednou za 6 měsíců projít revizí
 - Smlouvu o spolupráci, asistenční plán i jeho revize nahrává asistenční služba do jednotného informačního systému.
- **Dokumentace o poskytování asistence:**
 - Záznamy o jednotlivých intervencích asistenční služba zaznamenává do svého vlastního systému.
 - Poskytovatel dokumentaci o poskytování asistence uchovává po dobu 5 let od ukončení poskytování asistence podporované osobě.

Předasistence – pozměňovací návrh

- Příspěvek na poskytování asistence lze začít vyplácet **nejdříve 1 měsíc před zahájením poskytování asistence v souvislosti s přípravou osoby**, které následně poskytoval asistenci, na nové bydlení, včetně pomoci s
 - orientací v systému dávek na bydlení a vytvořením plánu placení nájemného a nákladů na služby,
 - opatřením platného průkazu totožnosti,
 - výběrem a převzetím bytu,
 - opatřením základního vybavení bytu,
 - komunikací s dalšími osobami, které osobě poskytují služby nebo jinou pomoc nebo podporu.

Překlenovací asistence – pozměňovací návrh

- Poskytovatel podpůrného opatření asistence a podporovaná osoba si mohou ujednat ve smlouvě o asistenci také překlenovací asistenci.
- Pokud tak učiní, neskončí asistence případnou ztrátou vyhovujícího bydlení, ale **poskytovatel bude podporované osobě poskytovat podporu i bezprostředně poté.**
- Poskytování překlenovací asistence je však **omezeno dobou 2 měsíců od ztráty vyhovujícího bydlení.** Zároveň ji nelze poskytovat, pokud již došlo k vyklizení bytu.
- Překlenovací asistenci tedy nebude možné nadále poskytovat např. na ubytovně, kam se podporovaná osoba uchýlí po vyklizení bytu, v souvislosti s nímž byla předtím poskytována asistence.
- Poskytovatel asistence například pomůže podporované osobě požádat Úřad práce ČR o mimořádnou okamžitou pomoc, ze které zaplatí tzv. kauci na nový nájem bytu, nebo s podporovanou osobou bude řešit její zadlužení, kvůli kterému je pro ni obtížné získat vyhovující bydlení.

Analýzy a výzkumy

- Sčítání osob bez domova + metodika sčítání podle kategorií ETHOS
- Analýza prevence bytové nouze zacílená na zvláště zranitelné cílové skupiny
- Překlad publikace „Working Effectively with Perpetrators and Survivors of Domestic Abuse in Homelessness Settings“ či „Preventing Homelessness and Housing Exclusion: A Focus on Early Intervention“
- Analýza street medicine
- Sborník dobré praxe

Provazba projektu a Koncepce prevence bytové nouze 2026-28

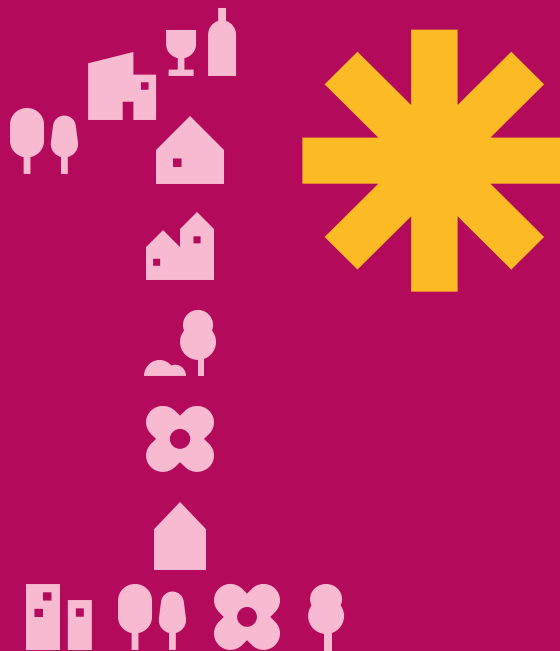
Kontext vzniku a existence strategie

- Konec platnosti [Koncepce sociálního bydlení 2015-25](#)
- Blížící se konec opatření a úkolů [Koncepce bydlení 2021+](#) MMR
- Schválení [Zákona o podpoře bydlení](#)
- Naplňování [Lisabonské deklarace EU](#)
- Analýza prevence bytové nouze zasílená na zvláště zranitelné cílové skupiny

Účel Koncepce

- Zaměření na klíčovou oblast, která by měla být jedním z hlavních zájmů MPSV, avšak v Zákoně o podpoře bydlení je upozaděna – **prevenci bytové nouze.**
- Zmapování prevence bytové nouze u ohrožených skupin (upstream prevence), zejména nejzranitelnějších osob opouštějících instituce a krizové prevence, a návrh na **zpracování podkladů pro komplexní kontext a návrhy opatření do širší Koncepce sociálního bydlení 2029-33.**

Příklady dobré praxe

- Garance v bydlení
- Prevence ztráty bydlení
- Kontaktní místa pro bydlení
- Strategické dokumenty
- Setkání pro peer pracovníky
- Setkání pro projekty podporující osoby přicházející z Ukrajiny

Příklady dobré praxe

Integrovaný systém spolupráce v lokalitě

Vertikální i horizontální spolupráce aktérů

Využití potenciálu a specializace

Flexibilní a otevřená spolupráce

Síťování

Organické šíření dobré praxe

platformy sociálního bydlení

systémová/individuální úroveň

Deinstitucionalizace

Bezpečný přechod z instituce do samostatného bydlení

náhradní rodinná výchova, psychiatrická nemocnice, výkon trestu odnětí svobody

aktivní depistáž, přechodové plány

Příklady dobré praxe

Garantované bydlení

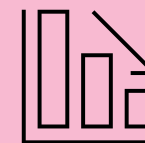
Městské nájemní agentury či sociální realitky

Institut domovníků

Oddělení kontroly a podpory

Prevence ztráty bydlení

Monitoring dluhů na nájemném

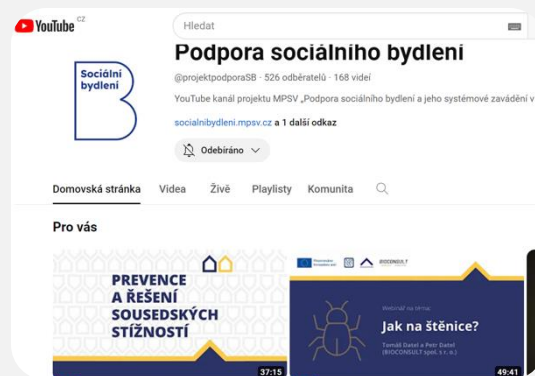
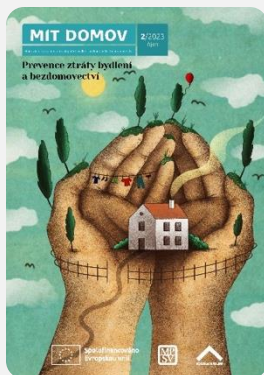
Místní metodiky prevence

Spolupráce s relevantními organizacemi

Naše výstupy a platformy:

Sociální
bydlení

www.socialnibydeni.mpsv.cz

www.facebook.com/socialnibydenivcr

YouTube: [@projektpodporaSB](https://www.youtube.com/@projektpodporaSB)

- Webináře pro širokou veřejnost (YouTube kanál - přes 190 videí, 72.000 zhlédnutí, 595 odběratelů)
- Magazín Mít domov
- Informace do médií, TZ...
- Příklady dobré praxe, manuál pro zprostředkovatele SB a zajímavé materiály
- Školení asistence v bydlení – vstupní vzdělávání k zákonu (2024/2025)
- Metodika asistence v bydlení a Metodika pro kontaktní místa pro bydlení

Děkujeme za pozornost

Kateřina Malá

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Katerina.mala1@mpsv.cz

Regina Kuncová

Ministerstvo práce a sociálních věcí

regina.kuncova@mpsv.cz

www.socialnibydeni.mpsv.cz

www.facebook.com/socialnibydenivcr

YouTube: @projektpodporaSB

Spolufinancováno
Evropskou unií

**Sociální
bydlení**